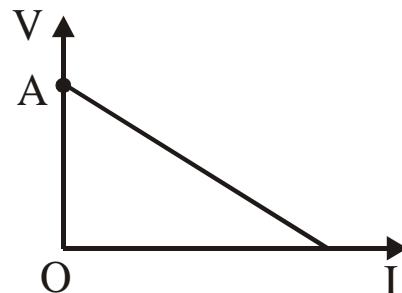

ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Β' ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ 2003
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΘΕΜΑ 1ο

Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό καθεμιάς από τις παρακάτω ερωτήσεις 1 - 4 και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Η χαρακτηριστική καμπύλη μιας ηλεκτρικής πηγής φαίνεται στο παρακάτω σχήμα. Το σημείο A τομής της καμπύλης με τον άξονα της πολικής τάσης V της πηγής εκφράζει:
  - a. την τιμή της ηλεκτρεγερτικής δύναμης της πηγής
  - β. την τιμή του ορεύματος βραχυκύλωσης
  - γ. την τιμή της ηλεκτρικής ισχύος που παρέχει η πηγή
  - δ. τη μέγιστη τιμή της έντασης του ορεύματος.

Μονάδες 4

2. Οι μαγνητικές γραμμές του μαγνητικού πεδίου ορευματοφόρου ευθύγραμμου αγωγού απείρου μήκους είναι:
  - α. ευθείες
  - β. κύκλοι
  - γ. ελλείψεις
  - δ. υπερβολές.

Μονάδες 4

3. Το Tesla είναι μονάδα μέτρησης της:
- α. έντασης ηλεκτρικού ρεύματος
  - β. ισχύος ηλεκτρικού ρεύματος
  - γ. έντασης ηλεκτρικού πεδίου
  - δ. έντασης μαγνητικού πεδίου.

Μονάδες 4

4. Στο άκρο ενός ελατηρίου είναι προσδεμένο ένα σώμα που εκτελεί αρμονική ταλάντωση. Αν το ελατήριο αντικατασταθεί με άλλο τετραπλάσιας σταθεράς, η περίοδος ταλάντωσης του σώματος:
- α. διπλασιάζεται
  - β. υποδιπλασιάζεται
  - γ. τετραπλασιάζεται
  - δ. παραμένει η ίδια.

Μονάδες 4

5. Να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα της πρότασης και δίπλα τη λέξη που τη συμπληρώνει **σωστά**.
- α. Ένα ηλεκτρικό πεδίο ονομάζεται ....., όταν η έντασή του είναι η ίδια σε όλα τα σημεία του.
  - β. Η φορά κίνησης των ηλεκτρονίων λέγεται ..... φορά του ηλεκτρικού ρεύματος.
  - γ. Το όργανο που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση της έντασης του ηλεκτρικού ρεύματος ονομάζεται .....
  - δ. Η ηλεκτρική αντίσταση ενός αγωγού είναι ..... του μήκους του αγωγού.
  - ε. Η σύνδεση δύο σημείων ενός κυκλώματος με αγωγό αμελητέας αντίστασης ονομάζεται .....

Μονάδες 5

6. Να χαρακτηρίσετε στο τετράδιό σας τις προτάσεις που ακολουθούν, με τη λέξη **Σωστό**, αν είναι σωστές και με τη λέξη **Λάθος**, αν είναι λανθασμένες.

- a.** Η κατεύθυνση της έντασης ηλεκτρικού πεδίου $\vec{E}$ σε ένα σημείο A ηλεκτρικού πεδίου που δημιουργείται από σημειακό φορτίο Q, εξαρτάται από το πρόσημο του φορτίου Q.
- β.** Η ηλεκτρική αντίσταση των μεταλλικών αγωγών μειώνεται με την αύξηση της θερμοκρασίας.
- γ.** Σ' ένα ομογενές ηλεκτρικό πεδίο οι δυναμικές γραμμές είναι παράλληλες.
- δ.** Η φορά των επαγωγικών ρευμάτων καθορίζεται από τον κανόνα Lenz.

Μονάδες 4

ΘΕΜΑ 2ο

1. Δίνεται κυκλικός αγωγός K ακτίνας α ο οποίος διαρρέεται από συνεχές ρεύμα σταθερής έντασης. Το μέτρο της έντασης του μαγνητικού πεδίου του αγωγού K στο κέντρο του είναι B. Ευθύγραμμος αγωγός E απείρου μήκους διαρρέεται από συνεχές ρεύμα ίδιας σταθερής έντασης. Η απόσταση από τον αγωγό E στην οποία το μέτρο της έντασης του δικού του μαγνητικού πεδίου ισούται με B είναι:

- α.** α/π
- β.** $2\alpha/\pi$
- γ.** $\alpha/2\pi$.

Μονάδες 2

Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 6

2. Επίπεδος πυκνωτής συνδέεται με πηγή συνεχούς τάσης. Αν διπλασιάσουμε την απόσταση μεταξύ των οπλισμών του,

διατηρώντας την τάση της πηγής σταθερή, τότε η ενέργεια του πυκνωτή:

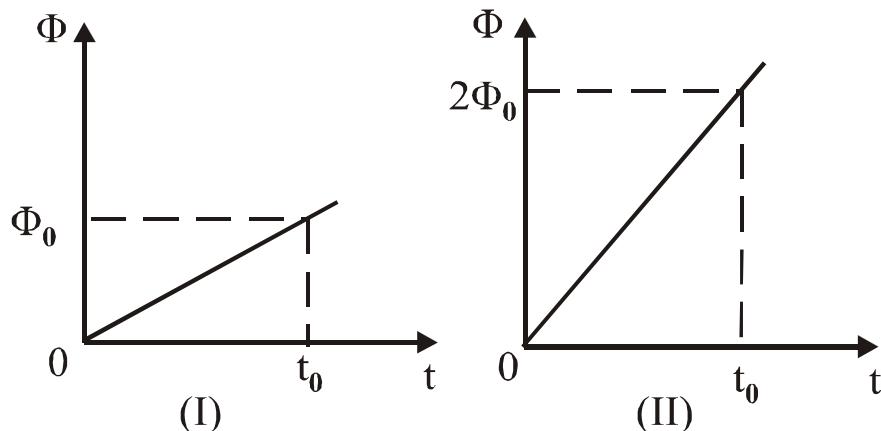
- α. διπλασιάζεται
- β. υποδιπλασιάζεται
- γ. παραμένει ίδια.

Μονάδες 2

Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 6

3. Σε δύο διαφορετικά πειράματα, όπου χρησιμοποιείται το ίδιο αγώγιμο πλαίσιο, η μαγνητική ροή Φ που διέρχεται από το πλαίσιο σε συνάρτηση με το χρόνο t , παριστάνεται αντίστοιχα με τα δύο παρακάτω

διαγράμματα:

Σε ποια περίπτωση η ένταση του επαγωγικού ρεύματος που διαρρέει το πλαίσιο έχει μεγαλύτερη τιμή;

- α. στο διάγραμμα I
- β. στο διάγραμμα II

Μονάδες 2

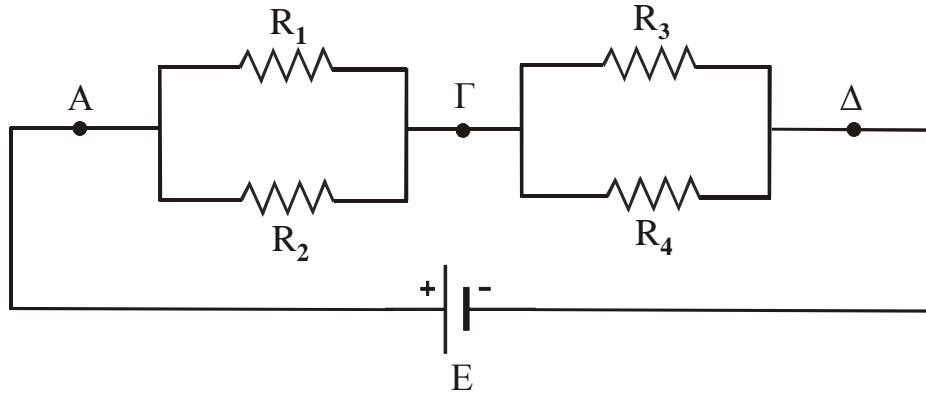
Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 7

ΘΕΜΑ 3ο

Τέσσερις αντιστάτες R_1 , R_2 , R_3 και R_4 με αντίστοιχες αντιστάσεις 6Ω , 6Ω , 3Ω και 6Ω συνδέονται, όπως φαίνεται

στο παρακάτω κύκλωμα. Η ένταση του ρεύματος που διαρρέει τον αντιστάτη R_3 είναι 4A. Τα άκρα A και Δ της διάταξης συνδέονται με πηγή ΗΕΔ E και αμελητέα εσωτερική αντίσταση.

- Ποια θα είναι η ένδειξη ενός ιδανικού βολτομέτρου, αν τα άκρα του συνδεθούν στα σημεία Γ και Δ;

Μονάδες 3

- Να υπολογίσετε την ολική αντίσταση του κυκλώματος.

Μονάδες 7

- Να υπολογίσετε την ΗΕΔ της πηγής.

Μονάδες 6

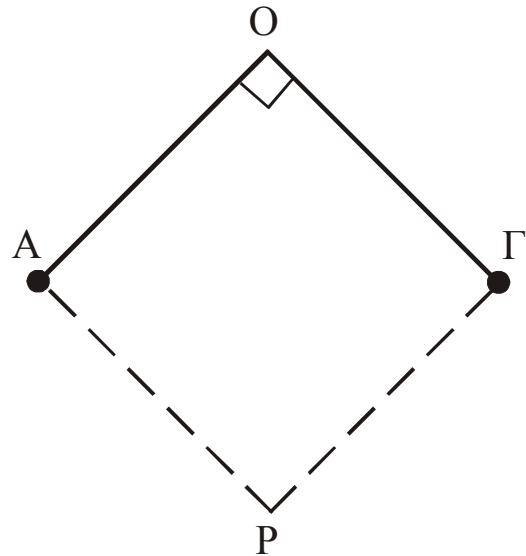
- Να υπολογίσετε το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας για τη λειτουργία της διάταξης επί 24 ώρες, όταν μια kWh κοστίζει 0,07 Ευρώ.

Μονάδες 9

ΘΕΜΑ 4ο

Δύο όμοια μεταλλικά σφαιρίδια A και Γ είναι στερεωμένα στις άκρες δύο μονωτικών νημάτων ίδιου μήκους 0,30m, τα οποία αναρτώνται από το σταθερό σημείο Ο. Τα σφαιρίδια είναι ομόσημα φορτισμένα με φορτίο -4μC το καθένα και

ισορροπούν, όπως φαίνεται στο σχήμα. Τα νήματα σχηματίζουν γωνία 90° .

1. Να υπολογίσετε το μέτρο της δύναμης Coulomb που ασκεί το ένα φορτίο στο άλλο.
Μονάδες 6
2. Να υπολογίσετε το δυναμικό του συνολικού ηλεκτρικού πεδίου στο σημείο O.
Μονάδες 6
3. Να υπολογίσετε το μέτρο της έντασης του συνολικού ηλεκτρικού πεδίου στο σημείο O.
Μονάδες 6
4. Αν P είναι η τέταρτη κορυφή του τετραγώνου OAPB, να υπολογίσετε το έργο της δύναμης του συνολικού πεδίου, όταν φορτίο $+1\mu C$ μετακινηθεί από το σημείο O στο P. (Υποθέστε ότι κατά τη μετακίνηση τα σφαιρίδια A και B συγκρατούνται σταθερά στις αρχικές τους θέσεις).
Μονάδες 7

Δίνεται: ηλεκτρική σταθερά $k=9 \cdot 10^9 \text{ Nm}^2/\text{C}^2$.